

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17Csp/56/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320201586
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320201586.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou Hostoveckou, v právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: JUDr. Pavol Pospécha, advokát so sídlom 903 01 Senec, Lichnerova 23, IČO: 51 474 786, proti žalovanému: Y. Y., nar. X. XX. XXXX, trvale bytom T.. G.. Š. XXXX/XX, XXX XX U., zast.: JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom 010 01 Žilina, Pavla Mudroň 1191/5, IČO: 42 350 026, o zaplatenie 238,93 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Súd priznáva žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 27. 4. 2020 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 238,93 eura spolu so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 238,93 eura od 8. 5. 2017 do zaplatenia, tak že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1500,- eur, a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1500,- eur, len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 238,93 eura do zaplatenia a náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 36,51 eura a nahradiť trovy konania.

2. Písomným podaním doručeným súdu dňa 9. 6. 2020 žalobca zobral žalobu sčasti uplatnenej zmluvnej pokuty a náhrady nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky späť a spresnil petiu žalobného návrhu tak, že žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 238,93 eura, ročný úrok z omeškania vo výške 5% zo sumy 238,93 eura od 8. 5. 2017 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Keďže žaloba bola vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, konal súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti (postupom podľa § 145 ods. 3 CSP).

3. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“) zo dňa 18. 9. 2015 uzatvorenej podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení žalobca, ako veriteľ, poskytol žalovanému, ako dlžníkovi, úver vo výške 1500,- eur. Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 52,55 eura, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 16 o viac ako tri mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. Oznámenie

o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanému doručené dňa 21. 4. 2017. V súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok dňa 8. 5. 2017, kedy bol žalovaný povinný uhradiť doposiaľ neuhradené splátky úveru. Nakoľko tak žalovaný nespravil, je od nasledujúceho dňa v omeškaní s úhradou dlžnej sumy. Celková suma dlhu žalovaného voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatnené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 238,93 eura (žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil len sumu 1652,87 eura; (mesačná splátka 52,55 eura x 36 mesačných splátok = 1891,80 eura - 1652,87 eura = 238,93 eura).

Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatnenej sumy, žalobcovi vznikol súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka nárok na úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

Žalobca zaslal žalovanému viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím súdneho konania. Žalovaný nereagoval na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bol žalovaný opakovane vyzvaný na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovaného nedošlo k splneniu jeho záväzkov.

4. Predmetom sporu tak ostal nárok žalobcu na zaplatenie istiny vo výške 238,93 eura a zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 8. 5. 2017 do zaplatenia.

5. Žalovaný sa k žalobe vyjadril prostredníctvom podaného odporu voči vydanému platobnému rozkazu tak, že neuznáva žalobcom uplatnený návrh v celom rozsahu a to z nasledovných dôvodov:

Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu zo dňa 18. 9. 2015 (ďalej len „zmluva o úvere“) je absolútne neplatný právny úkon aj pre nedodržanie písomnej formy, pretože žalovaný v žiadosti zo dňa 10. 9. 2015 žiadal úver vo výške 1500, - eur s mesačnou splátkou 52,55 eura so splatnosťou 36 splátok, žalobca žiadosť schválil dňa 18. 9. 2015, pričom v oznámení o schválení úveru sú uvedené nové náležitosti úverovej zmluvy, ktorá samotná žiadosť zo dňa 10. 9. 2015 neobsahovala a to rozdelenie mesačnej splátky na istinu a úroky, splátku podľa dohody o poskytnutí služby, dátum splatnosti prvej a poslednej splátky, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania a ďalšie náležitosti. Poukázal pritom na ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka: „Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.“ Medzi zmluvnými stranami nedošlo ku konsenzu ohľadom náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere, a preto schválenie žiadosti zo strany žalobcu je potrebné považovať za odmietnutie návrhu a nový návrh, na ktorý však žalovaný nepristúpil, keďže oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je jednostranný právny úkon, na ktorom chýba podpis žalovaného. Žalovaný poukázal na Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/73/2017 zo dňa 12. 12. 2017 v zmysle ktorého: „Zmluva nemôže vzniknúť inak, než na základe konsenzu zmluvných strán. Predpokladom vzniku zmluvy je návrh toho, kto mieni uzavrieť zmluvu. Návrh zmluvy musí byť prejavom vôle smerujúcej k uzavretiu zmluvy, musí byť adresovaný, určitý. Včasný vyhlásenie osobou, ktorej bol návrh určený, a z ktorého možno vyvodit' jej súhlas, je prijatím návrhu. Ide o jednostranný adresovaný právny úkon adresáta návrhu, ktorým akceptuje návrh (ofertu) v jeho celom rozsahu (obsahu), a tým prejavuje súhlas s uzavretím zmluvy. Forma tohto včasného vyhlásenia nie je predpísaná, okrem prípadov, keď ju určuje zákon alebo dohoda účastníkov. Platným prijatím návrhu na uzavretie zmluvy je zmluva uzavretá a nadobúda účinnosť. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny, ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Uvedené bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsenzu zmluvných strán.“

Pri neplatnej zmluve sú zmluvné strany povinné vysporiadať sa v zmysle zásad o vydaní bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu je pohľadávka žalobcu premlčaná v celom rozsahu, pretože subjektívna dvojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia uplynula dňa 18. 9. 2017 a objektívna trojročná premlčacia doba uplynula dňa 18. 9. 2018. Žalobcom uplatnený nárok je premlčaný v celom rozsahu, žalovaný tak vzniesol námietku premlčania.

Ak by aj konajúci súd nevyhodnotil zmluvu o úvere za absolútne neplatný právny úkon, zmluva o úvere je pre absenciu obligatórnych náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez poplatkov.

Zmluva o úvere neobsahuje:

- dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- nesprávny údaj o celkovej výške úveru, keď žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 1350,- eur,
- nesprávny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, keďže pri výpočte bola použitá výška úveru 1500,- eur,
- nesprávny údaj o úrokovej sadzbe vo výške 16,94 %, keďže pri výpočte bola použitá výška úveru 1500,- eur.

Zmluva neobsahuje údaj o celkovej výške úveru podľa § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a v zmluve je uvedená nesprávna RPMN v neprospech spotrebiteľa. Súdny dvor EÚ v rozsudku C - 377/14 vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a.s. ustálil výklad celkovej výšky úveru tak, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48 ako aj bod I. prílohy 1 tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ak žalovaný na základe zmluvy o úvere reálne čerpal sumu 1350,- eur (žalovanému bol okamžite započítaný poplatok vo výške 150,- eur), čo vyplýva z výpisu z účtu žalovaného, pričom v zmluve je uvedený nesprávny údaj 1500,- eur, má to rovnaké následky ako keby v zmluve údaj o celkovej výške úveru nebol uvedený vôbec. Táto nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru.

V žalobnom návrhu žalobca uvádza, že vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 16, 17, 18 o viac ako 3 mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu straty výhody splátok. Z uvedeného vyplýva, že žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru pre omeškanie so 16 splátkou zročnou dňa 1. 1. 2017. Žalovaný poukázal na ust. § 103 Občianskeho zákonníka: „Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.“ Keďže žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 1. 1. 2017, premlčacia doba žalobcom uplatneného nárok na základe zosplatnenia úveru začala plynúť dňa 1. 1. 2017 a uplynula 1. 1. 2020, z uvedeného dôvodu žalovaný vzniesol námietku premlčania, pretože žaloba bola doručená súdu až po uplynutí premlčacej doby. Premlčacia doba nezačína plynúť od dátumu, kedy bol úver zosplatnený, ale od splatnosti splátky, pre ktorú bol úver zosplatnený. Poukázal pritom na Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. 1. 2019 sp. zn.: 11Co/13/2019, Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 14. 8. 2018 sp. zn.: 6Co/44/2018 a Rozsudok Krajského súdu Trnava zo dňa 25. 1. 2016 sp. zn.: 23C/35/2015.

Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhol, aby súd zamietol žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný.

6. Žalobca na podanie žalovaného nereagoval, nevyjadril sa k nemu.

7. Súd sa oboznámil s obsahom spisu a listinnými dôkazmi v ňom založených - Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, Výpis z úverového účtu žalovaného; Prehľad splácania, Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru s potvrdením o doručení a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

8. Žalobca podal žalobu tak, ako je popísané a odôvodnené v bode 3. tohto odôvodnenia. Dňa 18. 9. 2015 podpísali žalobca a žalovaný Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu (ďalej „úverová zmluva“).

9. Uzatvorená úverová zmluva podlieha právnej úprave zakotvenej v § 52 a nasledujúceho Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), ako aj zákona číslo 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ZoSÚ), účinné k 18. 9. 2015. Súd posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský, nakoľko žalobca plnil v rámci svojej podnikateľskej činnosti, žalovaný vystupoval ako fyzická osoba nepodnikateľ.

10. Dňa 10. 9. 2015 žalovaný podpísal žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu (č. I. 9 - 10 spisu) a vyplnil článok 1, 2 a 5 zmluvy. Podľa čl. 5 žiadal poskytnúť úver vo výške 1500,- eur so splatnosťou 36 mesiacov, RPMN 26,10 %. Článok 6 žiadosti/zmluvy nevyplňal, tento bol vyplnený dňa 18. 9. 2015 veriteľom - žalobcom, ktorý zmluvu vyplnil až po podpise zmluvy žalovaným a následne aj veriteľ zmluvu podpísal dňa 18. 9. 2015.

Súd upozorňuje, že sa jedná o klasickú zmluvu o úvere a nie o revolvingovom úvere, preto údaj o RPMN je povinný a spotrebiteľ musí byť o jej výške oboznámený pred podpisom zmluvy.

11. Zodpovedá pravde, že veriteľ poskytol žalovanému úver nie vo výške 1500,- eur, ale vo výške 1350,- eur. Veriteľ po podpise zmluvy žalovaným vyplnil článok 6 zmluvy, z ktorého vyplýva, že poskytuje žalovanému úver 1500,- eur, RPMN 25,31 %.

12. Pred podpisom zmluvy o úvere žalovaný nemal pravdivú informáciu o výške RPMN.

13. Dňa 25. 9. 2015 žalobca poskytol na účet žalovaného sumu úveru 1350,- eur (č. l. 15 spisu). Žalovaný do dňa podania žaloby zaplatil žalobcovi celkovo na úhradu úveru sumu 1652,87 eura.

14. Podľa § 43a ods. 1 OZ, účinného k 18. 9. 2015, Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 44 ods. 2 veta prvá OZ, Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

Podľa § 45 ods. 1 OZ, Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

15. Dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné podstatné zmeny (údaj o RPMN je povinnou náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zák. č. 129/2010 Z.z.), ktoré sú obsiahnuté v prijatí návrhu na uzavretie zmluvy, sa považujú za nový návrh adresáta pôvodného návrhu a súčasne platí, že takýto prejav vôle je aj odmietnutím návrhu (oferty). Táto právna norma účinne bráni tomu, aby zmluva vznikla inak, než na základe konsensu zmluvných strán.

16. Medzi žalobcom a žalovaným teda nedošlo k zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, keď údaj o RPMN žalobca doplnil do zmluvy až dodatočne, t. j. po podpise zmluvy žalovaným. Zo skutočnosti, že žalobca dňa 18. 9. 2015 schválil úver s inými podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere ako žiadal žalovaný vyplýva, že s návrhom žalovaného na uzavretie zmluvy zo dňa 10. 9. 2015 nesúhlasil, ale tento návrh odmietol a urobil voči žalovanému nový návrh, pretože jeho prejav vôle obsahoval podstatnú zmenu prijatého návrhu. V konaní však nebolo preukázané, že by žalovaný s týmto novým návrhom súhlasil, že by účastníci písomne uzavreli novú zmluvu o úvere, keď podpis žalovaného na zmluve je zo dňa 10. 9. 2015, pričom v zmysle § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Preto, ak by aj medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere ústnou formou, bola by táto neplatná pre nedodržanie zákonom stanovenej písomnej formy v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Medzi účastníkmi nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, nakoľko tu nedošlo ku zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere. Čerpaním peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu na úkor žalobcu sa žalovaný bezdôvodne obohatil a to vo výške 1350,- eur, preto je v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný žalobcovi vrátiť všetko, čo od žalobcu prijal, nakoľko sumu 1350,- eur čerpal bez právneho dôvodu. Z aktuálneho stavu úveru mal súd preukázané, že žalovaný vyčerpal sumu 1350,- eur dňa 25. 9. 2015, pričom z čerpanej sumy uhradil žalobcovi sumu 1652,87 eura, teda viac, ako bol povinný.

17. Podobným prípadom sa tiež zaoberal Krajský súd Banská Bystrica dňa 20. 12. 2018, sp. zn. 11Co/281/2018: „Nakoľko absentuje prijatie návrhu žalobcu na uzavretie úverovej zmluvy zo strany žalovaného, okresný súd správne konštatoval, že k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere medzi žalobcom a žalovaným nedošlo, t. j. predmetnú zmluvu vôbec nevznikla. Preto, ak žalobca dňa 31. 10. 2014 previedol na účet žalovaného sumu vo výške 1350,- eur, vznikla žalovanému povinnosť uvedenú sumu vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia. S poukazom na vyššie uvedené okresný súd správne posúdil otázku premičania nároku žalobcu, keď postupoval podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že dňom 31. 10. 2014 začala plynúť (subjektívna) dvojročná lehota na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia (ktorá uplynula dňa 31. 10. 2016).“

18. Rovnakým prípadom sa zaoberal aj Krajský súd Trnava vo veci pod sp. zn. 9Co/174/2019, v ktorom taktiež išlo o podobný prípad - pôvodný veriteľ Poštová banka, a. s. a žalobca BENCONT COLLECTION,

a.s.: „Súd prvej inštancie právne uzavrel, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, nakoľko žalovaná vo svojej žiadosti dňa 28. 11. 2013 navrhla uzavretie zmluvy o úvere, predmetom, ktorej mal byť úver vo výške 10 000,- eur s dobou splácania 10 rokov, avšak právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s. v bode 3. Zmluvy o úvere dňa 29. 11. 2013 doplnil ďalšie podstatné náležitosti zmluvy o úvere a to údaj o výške mesačných splátok 167,24 eur, celkovej výške nákladov 8660,07 eura, dátum 1. splátky 15. 12. 2013, dátum konečnej splatnosti 15. 11. 2023, úrokovú sadzbu 13,90 % ročne, priemernú RPMN 13,88 %, RPMN 15,42 %, ktoré v čase podpisu žiadosti právneho predchodcu žalobcu neboli žalovanej známe. Medzi právnym predchodcom žalobcu Poštová banka, a.s. a žalovanou teda nedošlo k zhode v prejavoch vôle o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere, keď tieto právny predchodca žalobcu doplnil do zmluvy až dodatočne, t. j. po podpise zmluvy žalovanou. Zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu dňa 29. 11. 2013 schválil úver s inými podstatnými náležitosťami zmluvy o úvere ako žiadala žalovaná vyplýva, že s návrhom žalovanej na uzavretie zmluvy zo dňa 28. 11. 2013 nesúhlasil, ale tento návrh odmietol a urobil voči žalovanej nový návrh, pretože jeho prejav vôle obsahoval dodatky prijatého návrhu. V konaní však nebolo preukázané, že by žalovaná s týmto novým návrhom súhlasila, že by účastníci písomne uzavreli novú zmluvu o úvere, keď podpis žalovanej na zmluve je zo dňa 28. 11. 2013. Čerpaním peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu na úkor žalobcu sa žalovaná bezdôvodne obohatila, preto je v zmysle § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka povinná žalobcovi vrátiť všetko, čo od právneho predchodcu žalobcu prijala, nakoľko sumu 10 000,- eur čerpala bez právneho dôvodu.“

19. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 veta prvá OZ, Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 107 ods. 1 OZ, (1) Právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. (2) Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

20. V danom prípade sa jedná o premlčaciu dobu, nie lehotu, a preto na počítanie konca doby premlčania nie je možné uplatniť § 122 ods. 3 OZ. K uplynutiu premlčacej doby dôjde v posledný deň doby bez ohľadu na to, či posledným dňom je sviatok alebo sobota, či nedeľa. K začatiu plynutia premlčacej doby súd uvádza, že actio nata nastáva vo väčšine prípadov splatnosťou (zročnosťou) dlhu, t. j. dňom, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením.

21. Ustanovenie § 122 OZ obsahuje výkladové pravidlá na počítanie hmotnoprávných lehôt obsiahnutých najmä v Občianskom zákonníku, ale aj v ostatných občianskoprávných predpisoch patriacich do systému súkromného práva. Tieto pravidlá sa použijú aj na počítanie lehôt na plnenie záväzkov vzniknutých na základe občianskoprávných skutočností, ako aj na počítanie lehôt, ktoré sú ustanovené v zmluvách. Soboty, nedele a sviatky nemožno považovať za posledné dni lehôt predovšetkým z praktických dôvodov, ktoré súvisia s hmotnoprávnou povahou lehôt. Preto sa posledný deň lehoty, ktorý by mal pripadnúť na sobotu, nedeľu alebo sviatok posúva na najbližší nasledujúci pracovný deň. Samotný Občiansky zákonník (OZ) rozlišuje pojmy doba a lehota a tieto nie je možné zamieňať, napríklad aj práve v dôsledku uplynutia premlčacej doby. Pokiaľ zákonodarca je nedôsledný v legislatívnej činnosti a nezjednotí používanie právnickej terminológie tak, aby boli tieto odlišnosti odstránené, a pokiaľ zákon stále používa pojmy doba a lehota, je nutné, aby súd takto postupoval, nakoľko nemôže svojou rozhodovacou činnosťou meniť znenie ustanovení zákona a tak nahrádzať činnosť zákonodarcu (súd zákony aplikuje, neprijíma ich v legislatívnom procese). Pridržiavajúc sa citátu Cicera „Argumentum est ratio quae rei dubiae faciat fidem.“ (argument je vysvetlenie, ktoré činí pochybnú vec vierohodnou), pokiaľ OZ upravuje premlčaciu dobu a nie lehotu a jej počítanie nie je upravené

priamo v OZ, súd si musí cez analogiu iuris (použitie inej normy, podľa ktorej sa prípad posudzuje, aj keď dispozícia normy naň priamo nedopadá, upravuje však vzťah podobný) pomôcť pri počítaní doby ustanoveniami ZP, ktorý to upravuje v § 37. V teoretickoprávnej rovine sa dobou, na rozdiel od lehoty ako časového priestoru na uplatnenie práva alebo nároku vymedzeného začiatkom a koncom možnosti jeho uplatnenia na súde alebo u právnickej alebo fyzickej osoby, rozumie časové obdobie, v rámci ktorého zákonom ustanovené práva a povinnosti vznikajú a trvajú, alebo na uplynutie ktorého zákon viaže ich zánik.

22. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým, a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1. Doby premlčania práva na jeho vydanie a začiatok ich plynutia sú upravené podobne ako pri premlčaní práva na náhradu škody (§ 106). Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. O ich vzájomnom vzťahu pozri vysvetlivky k § 106.

23. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie (pozri vysvetlivky k § 451). Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Aj v tomto prípade rozhoduje skutočná, a nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1.

24. K bezdôvodnému obohateniu získanému plnením bez právneho dôvodu, ak právny dôvod neexistoval od začiatku, dochádza okamihom poskytnutia plnenia. Týmto okamihom je tiež určený začiatok objektívnej premlčacej doby. Subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa postihnutý dozvedel, že plnil bez právneho dôvodu, a komu plnil. Bezdôvodné obohatenie získané z absolútne neplatného právneho úkonu vzniká od samého vzniku právneho úkonu. Objektívna premlčacia doba začne teda plynúť už od vzniku takéhoto právneho úkonu. Subjektívna premlčacia doba začne plynúť odvtedy, keď sa oprávnený dozvie, že bolo získané bezdôvodné obohatenie a kto ho získal. Tieto okolnosti sa oprávnený obvykle dozvie už v čase vzniku absolútne neplatného právneho úkonu, ale môže sa o nich dozvedieť aj neskôr, napríklad keď konal v duševnej poruche, ktorá ho robila na príslušný právny úkon neschopným (§ 38 ods. 2).

25. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že žalobca sa o bezdôvodnom obohatení dozvedel dňa 25. 9. 2015, kedy plnil žalovanému. V prejednávanom prípade k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby došlo dňa 25. 9. 2017, objektívna premlčacia doba uplynula 25. 9. 2018. Pokiaľ by súd vychádzal z absolútnej neplatnosti zmluvy pre nedodržanie jej formy, premlčacia doba by uplynula rovnako. Žaloba na súd bola podaná až dňa 27. 4. 2020, teda po uplynutí premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ. Navyše žalovaný uhradil žalobcovi bezdôvodné obohatenie v plnej výške, dokonca o 302,87 eura viac, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane žalobcu.

26. Na základe uvedeného súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, pričom vo veci rozhodol v neprítomnosti strán sporu a to aj napriek účinnosti vyhlášky MS SR č. 24/2021 Z.z., účinnej od 23. 1. 2021 do 31. 3. 2021. Súd v danom prípade poukazuje na to, že premlčanie sa nedá nijako konvalidovať a premlčanú pohľadávku nemožno priznať, pokiaľ sa strana premlčania dovoľá. Ak by súd odročil pojednávanie aj napriek núdzovému stavu, ktorý v súčasnosti platí na území SR, zbytočne by tak spôsobil nedôvodné prieťahy v konaní. Navyše obe strany súhlasili, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti.

27. O nároku žalovaného na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, pričom žalovaný bol v konaní plne úspešný. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t. j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov

proti neúspešnej strane. Žalovanému však žiadne trovy konania nevznikli, preto mu ich náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.